

Primary School Teachers' Perceptions of Turkish Lesson Activities

Cengiz KESİK¹ Fatih Mehmet CİĞERCİ²

To cite this article:

Kesik, C. ve Cığerci, F. M. (2021). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları. *e- Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8, 304-318. doi:10.30900/kafkasegt.952352

Research article

Received: 14.06.2021

Accepted: 30.08.2021

Abstract

The main purpose of this study is to determine the primary school teachers' perceptions of Turkish lesson activities and to examine these perceptions in terms of different variables. For this purpose, the research was designed according to the survey method, one of the quantitative research methods. The sample of the study consists of 117 primary school teachers working in Şanlıurfa province with sampling errors of ± 0.10 according to the convenience sampling method. Demographic knowledge test and "Perception Scale for Turkish Lesson Activities" were used as data collection tools in the study. Descriptive statistics, t-test for independent groups and One-Way Analysis of Variance for independent samples were used in data analysis. As a result of the analysis, it was seen that the perceptions of the teachers towards Turkish lesson activities were at a high level. As a result of the data analysis, it was found out that the teachers' professional seniority, age, education level and the grade levels they teach are effective on their perceptions of the activities in Turkish lesson and that the school type (public or private), the department they graduated from and their participation in professional development activities did not have an effect on their perceptions of activities in Turkish lessons. Based on these results, the number of professional development activities to be organized for classroom teachers in the context of the activity should be increased, classroom teachers with advanced age and seniority should be made conscious about doing activities in their classes, and observation and interview should be done in order to examine the perceptions of classroom teachers about the activities in Turkish lessons in depth. It is recommended to conduct research with qualitative research method.

Keywords: Turkish lesson, activity, classroom teacher

¹ Corresponding Author, Research Assistant, cengiz_kesik@hotmail.com, Harran University, Educational Faculty, Turkey

² Associate Professor Doctor, Harran University, Educational Faculty, Turkey

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersi Etkinliklerine Yönelik Algıları

Cengiz KESİK¹

Fatih Mehmet CİĞERCİ²

Atıf:

Kesik, C. ve Cığerci, F. M. (2021). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları. *e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8, 304-318. doi:10.30900/kafkasegt.952352

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 14.06.2021

Kabul Tarihi: 30.08.2021

Öz

Bu araştırmanın temel amacı, sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarını belirleyip, bu algıları farklı değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemine göre desenlenmiştir. Araştırmanın örneklemini, kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemine göre ± 0.10 örnekleme hatası ile Şanlıurfa ilinde görev yapmakta olan 117 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak demografik bilgi testi ve “Türkçe Dersi Etkinliklerine Yönelik Algı Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi ve ilişkisiz örneklemler için Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Analizler sonucunda sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları farklı değişkenler açısından incelendiğinde ise mesleki kıdemleri, yaşları, eğitim düzeyleri ve okuttukları sınıf düzeyleri Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üstünde etkili olurken; devlet ilkokulu veya özel ilkokulda çalışmaları, mezun oldukları lisans programı ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılma durumları Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üstünde etkili olmamıştır. Elde edilen bu sonuçlara dayalı olarak etkinlik bağlamında sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenecek mesleki gelişim faaliyetlerinin sayısı arttırılması, ileri yaş ve kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin derslerinde etkinlikler yapmaları yönünde bilinçlendirilmesi ve sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarını derinlemesine incelemek amacıyla gözlem ve görüşme yoluyla nitel araştırma yöntemiyle araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Türkçe dersi, etkinlik, sınıf öğretmeni

¹ Sorumlu Yazar, Araştırma Görevlisi, cengiz_kesik@hotmail.com, Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

² Doç. Dr., Harran Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Giriş

Canlı, sosyal bir varlık ve doğal bir iletişim aracı olan dil, insanoğlunun duygu, düşünce ve hislerini aktarmanın en etkili yoludur. Birey kendisini dil vasıtasıyla ifade eder ve anlamlandırır. Kimlik ve toplumsal rollerin oluşumunda, ortak bir bilinç geliştirmede ve toplumun kültürünün nesillere aktarılmasında en önemli aktör dildir. Başka bir ifadeyle, bir dile bakarak dilin ait olduğu toplumun düşünce yapısı, yaşam şekli, dünyayı algılayış şekli, kültürel zenginliği ve özellikleri hakkında bilgi sahibi olunabilir. Dilin sahip olduğu bu denli hayati özelliklerinden ve bireyin öğrenim dahil tüm yaşamında önemli bir yere sahip olmasından dolayı dil öğretimi önem arz etmektedir. Bu bağlamda Türkçe Dersi Öğretim Programı, bireylerin yaşamları süresince kullanabilecekleri dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini kazanmalarını amaçlamaktadır. Ayrıca bu becerileri işe koşarak kendilerini hem bireysel hem de içinde yaşadıkları toplumun bir parçası olarak sosyal açıdan geliştirmelerini, etkili iletişim kurmalarını, Türkçeyi severek ve istek duyarak okuma, yazma alışkanlıklarını edinmelerini, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerine sahip girişimci, sorgulayan, eleştiren, yorumlayan, yaşadığı toplumla uyumlu bireyler olmalarını hedeflemektedir (MEB, 2019; Özbay, 2006). Ayrıca program, dil becerilerinin ve yeterliliklerinin gelişmesinin bireyin akademik, sosyal ve mesleki yaşamını da olumlu yönde etkileyeceğini belirtmektedir. Türkçe dersi, dil becerilerinin yanı sıra kültürün nesillere aktarılması ve nesiller arasındaki sağlıklı bağın tesis edilmesinde, milli bilinç ve kimlik oluşumunda önemli role sahiptir (Demirel, 2004).

Türkçe dersiyle öğrencilerin sahip olmaları istenen beceri ve kazanımlara ulaşmada bir takım görev, proje ve etkinliklere yer verilmektedir. Genel anlamda öğretme-öğrenme ortamındaki etkinlikler öğrencilerin bilgiyi keşfetme, yorumlama, bilginin mantığını yakalama, bu yönde beceri geliştirme ve edindiği bilgiyi başkalarıyla paylaşmalarına yardımcı olmak amacıyla yapılan çalışmalardır (Güneş, 2012). Dil öğretiminde kullanılan etkinliklerin en temel hedefi öncelikli olarak öğrencilerin dinleme/izleme, okuma, yazma ve konuşma alanlarındaki becerilerini geliştirmek, öğrencilerin o dili anlamasını, kullanmasını ve iletişime geçmesini sağlamaktır. Bu amaçlar doğrultusunda yapılacak dil etkinlikleri öğrencilerin sürece aktif katılımlarını sağlayacaktır. Öğrencilerin etkinlikleri başarılı bir şekilde gerçekleştirmesi kendilerine olan güvenlerini artırmakta, yeni amaçlara yönelmekte, kendi öğrenmesinden sorumlu olmasını ve kendi öğrenme ritmini belirlemesine katkı sağlamaktadır (Pollet, 2015). 2005 yılında yapılandırıcı yaklaşıma dayalı olarak uygulamaya konulan Türkçe Öğretim Programı ile Türkçe dersi öğretme-öğrenme süreci belli aşamalardan oluşmuş ve programda her aşamada öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Güneş (2017), 2005 Türkçe Öğretim Programında yapılandırıcı yaklaşımla birlikte etkinlik yaklaşımının temel alındığını; öğrencilerin dil, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmek için Türkçe öğretiminin etkinlik tabanlı olarak yürütüldüğünü söyler. Bununla birlikte öğrencilerin okuma, yazma, dinleme/izleme, konuşma, dilbilgisi ve kelime alanlarında yaptıkları etkinliklerde bilgiyi alıp, zihinde işlediklerini, ön bilgilerle bağ kurduklarını, yeni bilgiyi anlamlandırdıklarını ve kendi yorumlarına katarak üretime geçip dili kullandıklarını ifade eder. Bu açıklamadan hareketle etkinliklerle öğrenmenin yaparak ve keşfederek öğrenme olduğu söylenebilir (Pourtois ve Desmet, 2002). Türkçe Öğretim Programında (MEB, 2006) etkinlik kavramına "Programdaki Temel Yaklaşım" başlığı altında şu şekilde yer verilmiştir: "Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin kazanımlar ve etkinlikler yoluyla dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmeleri, dilimizin imkân ve zenginliklerinin farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmalarını hedeflenmektedir". Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, kazandırılacak beceri ve bilgilerin daha verimli ve kalıcı olmasını sağlamak için çeşitli etkinliklere yer verilmektedir. Bu ifadelerden etkinliklerin sadece dil ve zihinsel becerileri geliştirmeye yönelik olmadığını aynı zamanda beceri ve bilgilerin kalıcı hale gelmesini sağlamaya yardımcı olacağı da görülmektedir. 2006 Türkçe Öğretim Programında (MEB, 2006) sunulan etkinlik örneklerinin birer öneri niteliğinde olduğu ve öğretmenlerin bu etkinlikleri olduğu gibi veya değişiklik yaparak uygulayabilecekleri belirtilmektedir. Programda bir ders saatinde birden fazla etkinliğe yer verilebileceği, öğretmenlerin kendi etkinliklerini hazırlayabilecekleri, bunlar hazırlanırken hangi kazanıma yönelik olduğuna ve öğrencilerin ilgi, ihtiyaçlarına dikkat edilmesi gerektiği; öğretmenlerin öğrencilerinin öğrenme etkinlikleri içindeki gelişmelerini izlemesi, değerlendirilmesi ve öğrencilerin öz değerlendirme yapmaları gerektiği ifade edilmektedir.

Richards, Piatt ve Weber (1985) ile Prabhu (1987), etkinlik sürecinde öğretmen rolünün öneme dikkat çekmekte, belirlenen amaçlara ulaşmada yürütülecek çalışmalarda öğretmen düzenlemesi

ve kontrolünün olmazsa olmaz bir özellik gösterdiğini ifade etmektedirler. Candlin (1987), dil öğretimine iletişimsel yaklaşım penceresinden bakmakta, bu nedenle etkinliklerin sosyal çevre içinde keşfetme yoluyla öğrencinin zihinsel süreçlerini harekete geçirecek nitelikte olması gerektiğini belirtmektedir. Ellis (2003) ise etkinliklerle elde edilen kazanımların değerlendirilebilmesinin önemine dikkat çekmekte, sözlü ve yazılı becerilerin bireye fayda sağlaması gerektiğini dile getirmektedir. Türkçe dersi etkinliklerinin istenen hedefe ulaşmasında öğrencilerin ilgi, ihtiyaçları, seviyeleri ve yaşları, öğrenme-öğretme ortamındaki imkanlar ve uygulanabilirlik, öğretmen gibi unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Türkçe dersinde öğretmenlerin etkinliklere yönelik algılarının programda belirlenen kazanımlara ulaşmada öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Konu ile ilgili alanyazın incelemesi yapıldığında Türkçe ders ve/veya çalışma kitaplarındaki ve öğretim programlarındaki etkinliklere yönelik görüşlerin belirlendiği çalışmaların yapıldığı görülmektedir (Aykaç, 2007; Coşkun, 2008; Demirel-İşbulan, 2010; Doğu, 2010; Ertürk, 2011; Gül, 2009; Odabaşı, 2007; Üner, 2010). Bu çalışmaların yanı sıra; Türkçe derslerinde dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma, kelime öğretimi gibi alanlarda kullanılan etkinliklere yönelik çalışmalar bulunmaktadır (Arslan, 2010; Çam Aktaş, 2010; Doğan, 2008; Doğan, 2009; Doğan, 2011; Doğan, 2016; Göçer ve Tabak, 2012; Gündoğdu, 2012; Kaya, 2015; Lüle Mert, 2009; Özçakmak, 2011; Savaş, 2014; Yılmaz, 2007). Alanyazında öğretmenlerin ders etkinlikleri ve genel olarak Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik görüş veya algılarına yönelik az sayıda çalışma bulunmaktadır (Öcal, 2012; Özmantar, Bozkurt, Demir, Bingölbali ve Açıl, 2010; Şahan, 2017; Şimşek, 2015). Özmantar vd. (2010) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin genel olarak etkinlik kavramına yönelik algıları ve Şahan (2017) tarafından ise Türkçe öğretmenlerinin, Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları incelenmiştir. Bu çalışmaların dışında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının belirlenmeye çalışıldığı bir araştırma bulunmamaktadır. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının belirlenmesi, bu algılarının Türkçe eğitiminin hedefleri doğrultusunda değiştirilebilmesi bağlamında önem arz etmektedir. Çünkü sınıf öğretmenlerinin, Türkçe dersi etkinlikleri konusunda güdülenmeleri ve olumlu anlamda tutum geliştirmelerinde bu etkinliklere yönelik algılarının önemli olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının, etkinlikleri tasarlama ve uygulamalarını doğrudan etkileyebileceği düşünüldüğünde, algılarını belirleme önemli hale gelmektedir. Açıklanan bu gerekçelerle birlikte alanyazında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarına ilişkin bir araştırmanın bulunmaması bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

Bu araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarını belirleyip, bu algıları farklı değişkenler açısından inceleme amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda şu araştırma problemlerine cevap aranmaktadır:

1. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları ne düzeydedir?
2. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları görev yaptıkları kurum türüne göre farklılaşmakta mıdır?
3. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları mesleki kıdemlerine göre farklılaşmakta mıdır?
4. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?
5. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları mezun oldukları lisans programına göre farklılaşmakta mıdır?
6. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları eğitim düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?
7. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları okuttukları sınıf düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
8. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları mesleki gelişim faaliyetlerine katılma durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarını belirlemek amacıyla tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama araştırması, deneysel olmayan araştırmanın, oldukça yaygın kullanıldığı bir türüdür. Tarama türündeki araştırmalarda çalışma grubundaki bireyler anket doldurur veya tutumları, faaliyetleri, düşünceleri ve inanışları hakkında kendileri ile görüşme yapılır (Christensen, Burke Johnson ve Turner, 2015). Tarama türündeki araştırmalarda amaç var olan durumun fotoğrafını çekme ve betimlemedir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Şanlıurfa ilinde görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme (uygun örnekleme) kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme, zaman, para ve işgücü kaybını önlemeyi amaç edinen bir yöntemdir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013). Bu örnekleme türünde araştırmacı, ihtiyaç duyduğu büyüklükteki bir gruba ulaşana kadar en ulaşılabilir olan yanıtlayıcılardan başlamak üzere örneklemini oluşturmaya başlar veya en ulaşılabilir ve maksimum tasarruf sağlayacak bir durum üzerinde çalışma yapar (Cohen ve Manion, 1989 ile Ravid, 1994'ten akt. Büyüköztürk, vd., 2013). Bu kapsamda araştırmada, ± 0.10 örnekleme hatası ile (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004) 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Şanlıurfa ilindeki ilkokullarda görev yapan 117 sınıf öğretmenine demografik bilgi testi ve "Türkçe Dersi Etkinliklerine Yönelik Algı Ölçeği" uygulanmıştır. Çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1.

Çalışma Grubu Sınıf Öğretmenlerine İlişkin Demografik Bilgiler

Demografik Bilgi	Değişken	n
Cinsiyet	Kadın	78
	Erkek	39
Görev yaptığı kurum türü	Devlet ilkokulu	94
	Özel ilkokul	23
Mesleki kıdem	1-5 yıl	53
	6-10 yıl	13
	11-15 yıl	17
	16-20 yıl	8
	21 yıl ve üstü	26
Yaş	20-25 yaş arası	33
	26-30 yaş arası	27
	31-35 yaş arası	15
	36-40 yaş arası	10
	41 yaş ve üzeri	32
Mezun olunan lisans programı	Sınıf öğretmenliği	103
	Diğer	14
Eğitim düzeyi	Lisans	103
	Yüksek lisans	11
	Doktora	3
2020-2021 Eğitim-öğretim yılında okutulan sınıf düzeyi	1.Sınıf	24
	2.Sınıf	31
	3.Sınıf	27
	4.Sınıf	35
Türkçe dersiyle ilgili en az bir mesleki gelişim faaliyetlerine katılım durumları	Evet	80
	Hayır	37

Veri Toplama Araçları

Bu araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarını belirlemek için nicel veri toplama tekniklerinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda Şahan ve Çerçi (2018) tarafından geliştirilen “Türkçe Dersi Etkinliklerine Yönelik Algı Ölçeği” gerekli izinler alınarak kullanılmıştır. Bu ölçek 5’li Likert tipindedir. Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıyı belirlemeyi amaçlayan 33 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerliğini sağlamak amacıyla ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından 351 öğretmene uygulama yapılarak açımlayıcı faktör analizi, 234 öğretmene uygulama yapılarak doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach’s Alpha güvenilirlik kat sayısı .972 bulunmuştur.

Çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler ise araştırmacılar tarafından hazırlanan demografik bilgi testi ile toplanmıştır. Bu testte Tablo 1’de yer alan demografik bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır.

Veri Toplama Süreci

“Türkçe Dersi Etkinliklerine Yönelik Algı Ölçeği” ve hazırlanan demografik bilgi testi Google forma eklenmiştir. Formun ilk sayfasına araştırmacının amacı ve dikkat edilmesi gereken hususlarla ilgili açıklama yapılmıştır. Form elektronik ortamda sınıf öğretmenlerine ulaştırılmıştır. Yeterli sayıda yanıt alınca veri toplama işlemi sonlandırılıp veriler analiz için hazır hale getirilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarını ve bu algılarını çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi ve ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22 (IBM, 2021) paket programından yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında çalışma grubundan elde edilen verilerin analiz sonucu Cronbach’s Alpha güvenilirlik kat sayısı .957 bulunmuştur. Bu değer ölçek geliştirme sürecinde elde edilen güvenilirlik katsayısına yakın olduğundan araştırma sonuçlarının güvenilir olduğu söylenebilir.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmada elde edilen analiz sonuçlarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algı ölçeğine verdikleri yanıtlara ilişkin betimsel istatistikler hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 2’de açıklanmıştır.

Tablo 2.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersi Etkinliklerine Yönelik Algı Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

	Min	Max	\bar{X}	Ss
Sınıf Öğretmenleri	59	165	132.31	19.92

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algı ölçeğinden alabilecekleri en yüksek puan 165, en düşük puan 59’dur. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algı ölçeğine verdikleri yanıtların aritmetik ortalaması ise 132.31 olduğu tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algı ölçeğine verdikleri yanıtların aritmetik ortalamasının ölçekten alınabilecek en yüksek puana yakın olduğundan sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının yüksek düzeyde olduğu ve genel olarak “katılıyorum” kategorisinde olduğu söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının görev yaptıkları kurum türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 3’te açıklanmıştır.

Tablo 3.
Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Görev Yaptıkları Kurum Türüne İlişkin T-Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Devlet İlkokulu	94	3.97	0.64	115	-1.391	0.167
Özel İlkokul	23	4.16	0.37			

Tablo 3 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının görev yaptıkları kurum türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız t-testi sonucuna göre devlet ilkokullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin algı ortalamaları ile ($\bar{X} = 3,97$) özel ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin algı ortalamaları ($\bar{X} = 4,16$) arasında anlamlı bir fark görülmemiştir [$t(115) = -1,391, p > 0.05$]. Tespit edilen bu bulguya göre sınıf öğretmenlerinin görev yaptıkları kurum türünün Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının mesleki kıdemlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 4'te açıklanmıştır.

Tablo 4.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Mesleki Kıdemlerine İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	4.024	4	1.006	2.943	0.023	1-5 yıl /
Gruplar içi	38.286	112	0.342			11-15 yıl
Toplam	42.310	116				

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının, mesleki kıdemlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmış, test sonucunda, 1-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 1-5 yıl = 4,14), 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 6-10 yıl = 3,95), 11-15 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 11-15 yıl = 3,64), 16-20 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 16-20 yıl = 3,72) ve 21 yıl ile üstü arası kıdeme sahip öğretmenlerin ortalamasının (\bar{X} 21 yıl ile üstü = 4,08) en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark gözlenmiştir [$F(4-112) = 2,943, p < 0.05$]. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,09$) bu farkın orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Yapılan Scheffe Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda, anlamlı farkın, 1-5 yıl ve 11-15 yıl arası kıdeme sahip sınıf öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının yaşlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 5'te açıklanmıştır.

Tablo 5.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Yaşlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	4.233	4	1.058	3.11	0.018	26-30 yaş/
Gruplar içi	38.077	112	0.340	2		31-35 yaş
Toplam	42.310	116				

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının, yaşlarına göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmış, test sonucunda, 20-25 yaş arası öğretmenlerin ortalaması (\bar{X}_{20-25} yaş = 4,06), 26-30 yaş arası öğretmenlerin ortalaması (\bar{X}_{26-30} yaş = 4,23), 31-35 yaş arası öğretmenlerin ortalaması (\bar{X}_{31-35} yaş = 3,61), 36-40 yaş arası öğretmenlerin ortalaması (\bar{X}_{36-40} yaş = 3,81) ve 41 yaş ile üzeri yaşta olan öğretmenlerin ortalamasının (\bar{X}_{41} yaş ile üzeri = 4,00) en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark gözlenmiştir [$F(4-112) = 3,112$, $p < 0.05$]. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,10$) bu farkın geniş düzeyde olduğunu göstermektedir. Yapılan Scheffe Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda, anlamlı farkın, 26-30 arası yaş ve 31-35 arası yaşta olan sınıf öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının mezun oldukları lisans programına göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 6'da açıklanmıştır.

Tablo 6.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Mezun Oldukları Lisans Programına İlişkin T-Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Sınıf Öğretmenliği	103	4.01	0.59	115	0.035	0.973
Diğer	14	4.00	0.68			

Tablo 6 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının mezun oldukları lisans programına göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız t-testi sonucuna göre sınıf öğretmenliği öğretmenlik lisans programı mezunlarının algı ortalamaları ile ($\bar{X} = 4,01$) diğer lisans programlarından mezun olup sınıf öğretmenliği yapmakta olanların algı ortalamaları ($\bar{X} = 4,00$) arasında anlamlı bir fark görülmemiştir [$t(115) = 0,035$, $p > 0.05$]. Bu durumda mezun olunan lisans programının Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının eğitim düzeylerine göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 7'de açıklanmıştır.

Tablo 7.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Eğitim Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	3.380	2	1.690	4.948	0.009	Lisans - Doktora
Gruplar içi	38.930	114	0.341			
Toplam	42.310	116				

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının eğitim düzeylerine göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmış, test sonucunda, lisans düzeyinde öğrenime sahip öğretmenlerin ortalaması ($\bar{X}_{\text{Lisans}} = 4,05$), yüksek lisans düzeyinde öğrenime sahip öğretmenlerin ortalaması ($\bar{X}_{\text{Yüksek lisans}} = 3,89$) ve doktora düzeyinde öğrenime sahip öğretmenlerin ortalamasının ($\bar{X}_{\text{Doktora}} = 3,00$) en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark gözlenmiştir [$F(4-112) = 4,948$, $p < 0.05$]. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,07$) bu farkın orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Yapılan Scheffe Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda, anlamlı farkın, lisans ve doktora düzeyinde öğrenime sahip sınıf öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının okuttukları sınıf düzeyine göre farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 8'de açıklanmıştır.

Tablo 8.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Okuttukları Sınıf Düzeyine İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	3.486	3	1.162	3.382	0.021	3.sınıf ve 4.sınıf
Gruplar içi	38.824	113	0.344			
Toplam	42.310	116				

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının, okuttukları sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ilişkisiz örneklem için Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmış, test sonucunda, 1.sınıf okutan öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 1.sınıf = 3,85), 2.sınıf okutan öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 2.sınıf = 4,16), 3.sınıf okutan öğretmenlerin ortalaması (\bar{X} 3.sınıf = 4.20) ve 4.sınıf okutan öğretmenlerin ortalamasının (\bar{X} 4.sınıf = 3,83) en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark gözlenmiştir [$F(3-113) = 3,382, p < 0.05$]. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,08$) bu farkın orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Yapılan Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda, anlamlı farkın, 3.sınıf ve 4.sınıf okutan sınıf öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılım durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 9'da açıklanmıştır.

Tablo 9.

Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersindeki Etkinliklere Yönelik Algılarının Mesleki Gelişim Faaliyetlerine Katılım Durumlarına İlişkin T-Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Evet	80	4.00	0.62	115	-0.013	0.990
Hayır	37	4.01	0.55			

Tablo 9 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılım durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız t-testi sonucuna göre mesleki gelişim faaliyetlerine katılan sınıf öğretmenlerinin algı ortalamaları ile ($\bar{X} = 4,00$) katılmayan sınıf öğretmenlerinin algı ortalamaları ($\bar{X} = 4,01$) arasında anlamlı bir fark görülmemiştir [$t(115) = -0,013, p > 0.05$]. Bu durumda mesleki gelişim faaliyetlerine katılım durumunun Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları belirlenip, bu algılar farklı değişkenler açısından incelenmiştir. Bu kapsamda sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının yüksek düzeyde olmasının 2005 yılından 2019 yılına kadar farklı yıllarda hazırlanan Türkçe öğretim programlarında yapılandırmacı öğrenme kuramı çerçevesinde etkinlik temelli bir yaklaşımın benimsenmiş olması sebebiyle olduğu düşünülmektedir. 2019 Türkçe öğretim programı incelendiğinde kullanılacak öğretim yaklaşımları ve öğrenme etkinliklerinin öğrencilerin önceki öğrenmelerini geliştirecek, yanlış öğrenmeleri düzeltecek, ilgilerini çekecek, sınıf içinde ve dışında anlamlı uygulamalar yapmalarını sağlayacak şekilde olması gerektiği ve öğrenme öğretim sürecine çocukların aktif katılımı sağlanması gerektiği ve öğrencilerin kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almaları konusunda teşvik edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır (MEB, 2019). Ders ve çalışma kitapları da programın bu yaklaşımlarına dayalı olarak hazırlandığından araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının yüksek düzeyde olmasını desteklemektedir. Alanyazın incelendiğinde öğretmenlerin Türkçe dersi kapsamında farklı dil becerileriyle ilgili

etkinliklere yönelik algılarının yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Doğu, 2010; Kaya, 2015; Oda-başı, 2007; Şahan, 2017; Şimşek, 2015; Yaylı ve Solak, 2014). Literatürdeki bu sonuçlar araştırma kapsamında elde edilen sonucu desteklemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin devlet ilkokulu veya özel ilkokulda çalışmaları, mezun oldukları lisans programı ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılma durumları Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üstünde etkili olmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin devlet ilkokulu veya özel ilkokulda çalışmalarının Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üstünde etkili olmamasında Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algılarının yüksek düzeyde olmasıyla ilişkili olduğu düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde bu sonucu doğrulayan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları lisans programının etkinliklere yönelik algı üstünde etkili olmamasında ise sınıf öğretmenliği lisans mezunu olmayıp sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin uzun yıllardır bu mesleği icra ediyor olması sebebiyle olduğu düşünülmektedir. Araştırma verileri sınıf öğretmenliği lisans mezunu olmayıp sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin Türkçe dersindeki algılarının sınıf öğretmenliği lisans programı mezunu öğretmenlerle aynı olduğunu göstermektedir. Alanyazın incelendiğinde bu sonucu destekleyen araştırma bulgularına rastlanılmamıştır. Ancak bu sonucun aksine mezun olunan lisans programının etkinliklere yönelik algı üstünde etkili olduğuna ilişkin araştırma sonuçlarının olduğu tespit edilmiştir (Özçakmak, 2011; Şahan, 2017). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersiyle ilgili katıldıkları seminer, hizmetiçi eğitim vb. mesleki gelişim faaliyetleri de Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üstünde etkili olmamıştır. İlk bakışta bu tür mesleki gelişim faaliyetlerinin algı üzerinde etkili olabileceği görünmektedir. Ancak araştırma kapsamında böyle bir sonucun çıkması araştırmanın örneklemini oluşturan sınıf öğretmenlerinin katıldığı mesleki gelişim faaliyetlerinin niteliği, öğretmenlerin kendi kişisel özellikleri vb. sebeplerden kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri, yaşları, eğitim düzeyleri ve okuttukları sınıf düzeyleri Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algıları üstünde etkili olmuştur. Mesleki kıdem ve yaş bağlamında anlamlı fark 1-5 yıl arası ile 11-15 yıl arası kıdeme sahip sınıf öğretmenleri ile 26-30 yaş ile 31-35 yaş arasından çıkmıştır. Böyle bir sonucun çıkmasında sınıf öğretmenlerinin mesleklerinin ilk 15 yılında genç ve dinamik olmaları sebebiyle mesleki anlamda istek ve arzularının fazla olmasından kaynaklı olabileceği yönünde değerlendirilmektedir. Alanyazın incelendiğinde mesleki kıdem bağlamında elde edilen sonucun aksine araştırma sonuçlarına (Şimşek, 2015; Üner, 2010) rastlanırken yaş bağlamında ise elde edilen sonucu destekler araştırma sonucu (Şahan, 2017) tespit edilmiştir. Eğitim düzeyi bağlamında ise lisans ve doktora düzeyi arasında anlamlı fark çıkmıştır. Elde edilen bu sonuç akademik anlamda kendini geliştirmenin etkinliklere yönelik algının yüksek düzeyde olmasını sağlamaktadır. Alanyazın incelendiğinde bu durumun aksi yönde araştırma sonucu tespit edilmiştir (Şahan, 2017). Sınıf öğretmenlerinin okuttukları sınıf düzeyi bağlamında ise 3.sınıf ve 4.sınıf okutanlar arasında anlamlı fark çıkmıştır. Farkın bu sınıf düzeyleri arasında çıkmasında araştırma kapsamında alınan örneklemden sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri, yaşları ve eğitim düzeyleri gibi değişkenlerden kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde elde edilen bu sonucu destekleyen veya desteklemeyen herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlara göre etkinlik bağlamında sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenecek mesleki gelişim faaliyetlerinin sayısı arttırılmalı, ileri yaş ve kıdeme sahip sınıf öğretmenleri derslerinde etkinlikler yapmaları yönünde bilinçlendirilmeli ve sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersindeki etkinliklere yönelik algılarını derinlemesine incelemek amacıyla gözlem ve görüşme yoluyla nitel araştırma yöntemi kullanılarak araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Lisans Bilgileri

e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi'nde yayınlanan eserler Creative Commons Atıf Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Copyrights

The works published in e-Kafkas Journal of Educational Research are licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

Etik Beyannamesi

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen kurallara uyulduğunu ve “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirmediğimizi beyan ederiz. Aynı zamanda yazarlar arasında çıkar çatışmasının olmadığını, tüm yazarların çalışmaya katkı sağladığını ve her türlü etik ihlalinde sorumluluğun makale yazarlarına ait olduğunu bildiririz.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik kurul adı: Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Etik kurul karar tarihi: 18.05.2021

Etik kurul belgesi sayı numarası: 2021/78

Kaynakça

- Arslan, F. (2010). *Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin konuşma eğitimi ve konuşma etkinlikleri hakkındaki görüşleri (Kırıkkale ili örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim programında yer alan etkinliklerin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi (Sinop ili örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2).
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Candlin, C. (1987). *Towards task-based language learning in C. Candlin ve D. Murphy (eds.), Language learning tasks* (pp. 5-22). London: Prentice Hall.
- Christensen, L. B., Burke Johnson, R. ve Turner, L. A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz* (A. Aypay, çev.ed.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Coşkun, B. (2008). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersi öğrenci çalışma kitaplarının ve ders kitaplarının çeşitli açılardan incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Çam Aktaş, B. (2010), İlköğretim 1-5. Sınıflar Türkçe Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Görsel Okuma Etkinliklerinin İncelenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (2), 105-121.
- Demirel, Ö. (2004). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem
- Demirel İşbulan, Z. (2010). *7. sınıf Türkçe çalışma kitaplarındaki deyimlerin öğretiminde kullanılan etkinliklerin etkililiği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Doğan, Y. (2008). İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin dinleme becerisini geliştirmede etkinlik temelli çalışmaların etkililiği. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 6(2).
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 7(1), 185-204.
- Doğan, F. (2011). *2005 Programındaki 8. sınıfa yönelik yazma eğitimi etkinliklerinin değerlendirilmesi (Afyonkarahisar örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Doğan, F. (2016). *Türkçe dersi ortaokul öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinliklerin söz varlığı üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Doğu, Y. (2010). *İlköğretim altıncı sınıf Türkçe dersi öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin uygulanabilirliğinin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi (Aksaray örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and leaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Ertürk, K. (2011). *İlköğretim 2. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin kazanımları gerçekleştirme düzeyi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Göçer, A. ve Tabak, G. (2012), İlköğretim 5. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitaplarının görsel okuma etkinlikleri bağlamında incelenmesi. *İlköğretim Online*, 11(3), 790-799.
- Gül, D. (2009), *İlköğretim 6.sınıf Türkçe ders kitaplarındaki kelime öğretiminde kullanılan etkinliklerin etkinliğine yönelik bir araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Gündoğdu, A.E. (2012), İlköğretim altıncı sınıf Türkçe dersi sözcük öğretimi etkinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(1), 201-217.
- Güneş, F. (2017). Türkçe öğretiminde etkinlik yaklaşımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(1), 48-64.
- Güneş, F. (2012). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- IBM, (2021). *IBM SPSS Yazılımları*. <https://www.ibm.com/tr-tr/analytics/spss-statistics-software> adresinden alınmıştır.

- Kaya, E. (2015). *Ortaokul (5-8) Türkçe dersi dinleme eğitimi etkinliklerinin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri açısından incelenmesi: durum çalışması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Lüle Mert, E. (2009). Anadili eğitimi ve öğretimi sürecinde sözcük belirleme çalışmalarının önemi ve “deyim” kazandırmaya yönelik etkinlik önerileri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2).
- MEB, (2019). *Türkçe öğretim programı*. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195716392253-02-T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretim%20Program%C4%B1%202019.pdf> adresinden alınmıştır.
- MEB, (2006). *Türkçe öğretim programı*. <https://alonot.com/wp-content/uploads/2018/12/2006-T%C3%BCrk%C3%A7e-%C3%96%C4%9Fretim-Program%C4%B1.pdf> adresinden alınmıştır.
- Odabaşı, N. (2007). *Öğretmenlerin görüşlerine göre 4. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabı etkinliklerinin kazanımları gerçekleştirme düzeyi (Neveşehir ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Öcal, H.A. (2012). *Etkinlik temelli öğretimin uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri 1*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özçakmak, H. (2011). *İlköğretim 6-8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki yazma becerisi ile ilgili etkinliklerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Özmantar, M. F., Bozkurt, A., Demir, S., Bingölbali, E., ve Açıl, E. (2010). Sınıf öğretmenlerinin etkinlik kavramına ilişkin algıları. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 379-398.
- Pollet, D. (2015). *Elève: acteur actif de son apprentissage: le triple a gagnant? Analyse n°15 FAPEO*. www.fapeo.be/analyses adresinden erişilmiştir.
- Pourtois, J-P. ve Desmet, H.(2002). *L'éducation postmoderne*, 3ème Edition, PUF, Paris.
- Prabhu, N. (1987). *Second language pedagogy*. Oxford: Oxford University Press.
- Richards, J., Piatt, J. ve Weber, H. (1985). *Longman dictionary of applied linguistics*. London: Longman.
- Savaş, Ö. (2014). *Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki dinleme etkinliklerinin güncellenmiş Bloom Sınıflaması'na göre üst düzey bilişsel beceriler açısından değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Şahan, N. ve Çerçi, A. (2018). Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algı ölçeği geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(1), 411-430.
- Şahan, N. (2017). *Türkçe öğretmenlerinin Türkçe dersi etkinliklerine yönelik algıları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Şimşek, Ş. (2015). *Yazılı anlatım etkinlikleriyle ilgili öğretmen-öğrenci algılarının karşılaştırılması* (Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Üner, Ş. (2010). *İlköğretim 7.sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinliklerin öğrenci seviyesine uygunluğunun ve uygulanabilirliğinin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi (Aksaray örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *Spss uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yaylı, D. ve Solak, M. (2014). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında ve öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan yazma etkinliklerine dair öğretmen görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 9(6).
- Yılmaz, İ. (2007). *Türkçe öğretiminde dinleme becerisini geliştirmeye yönelik önerilen etkinliklerin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

Extended Summary

Introduction

Language, which is a living, social being and a natural means of communication, is the most effective way of conveying the emotions, thoughts and feelings of human beings. Through language, the individual expresses himself and makes sense of his environment through language. Language is the most important actor in socialization, the formation of identity and social roles, the development of a common consciousness and the transfer of the culture of the society to the next generations. In other words, by looking at a language, it is possible to get information about the mentality of the society to which the language belongs, the way of life, the way of perceiving the world, the cultural richness and the characteristics of the society. Language teaching is important because of such vital features of language and because it has an important place in the whole life of the individual, including learning.

Method

Survey method was used in the study to determine the perceptions of the primary school teachers on Turkish lesson activities. Survey research is a type of non-experimental research that is widely used. The universe of the research consists of the primary school teachers working in the province of Şanlıurfa. Convenience sampling method was used to determine the sample of the study. In this context, demographic knowledge form and "Perception Scale for Turkish Lesson Activities" were applied to 117 classroom teachers working in primary schools in Şanlıurfa in the 2020-2021 academic year with sampling error of ± 0.10 (Yazıcıoğlu & Erdoğan, 2004). In the study, the "Perception Scale for Turkish Lesson Activities" developed by Şahan and Çerçi (2018) was used with the necessary permissions to determine the perceptions of the teachers on Turkish lesson activities. The demographic information was collected with the demographic information form prepared by the researchers. Descriptive statistics, t-test for independent groups and One-Way Analysis of Variance for independent samples were used for the analysis of the data obtained within the scope of the study.

Findings

While the highest score that classroom teachers could get from the scale of perception towards Turkish lesson activities was 165, it was observed that the participants got the highest score of 165 from this scale, and the average of the scores the participants got from the scale in question was 132.31. According to these findings, it can be said that classroom teachers' perceptions of Turkish lesson activities are high and they are generally in the "I agree" category.

When the perceptions of the teachers towards Turkish lesson activities were examined in terms of different variables, the following findings were reached, respectively. According to the results of the independent t-test conducted to determine whether the perceptions of the classroom teachers about the activities in the Turkish lesson differ according to the type of institution they work in, there was no significant difference [$t(115) = -1,391, p > 0.05$] between the perception averages of the classroom teachers working in public primary schools ($\bar{X} = 3,97$) and the perception averages of classroom teachers working in private primary schools ($\bar{X} = 4,16$). In order to determine whether the perceptions of primary school teachers about the activities in Turkish lessons differ according to their professional seniority, One-Way Analysis of Variance was conducted for independent samples, and as a result, there was a statistically significant difference between [$F(4-112) = 2,943, p < 0.05$] at least two seniority groups with the average of the teachers with seniority between 1-5 years ($\bar{X}_{1-5 \text{ years}} = 4,14$), the average of teachers with 6-10 years of seniority ($\bar{X}_{6-10 \text{ years}} = 3,95$), the average of teachers with 11-15 years of seniority ($\bar{X}_{11-15 \text{ years}} = 3,64$), the average of teachers with 15-20 years of seniority ($\bar{X}_{16-20 \text{ years}} = 3,72$) and 21 years and more seniority ($\bar{X}_{21 \text{ years and more}} = 4,08$). One-Way Analysis of Variance was conducted for independent samples in order to determine whether the perceptions of the primary school teachers about the activities in the Turkish lesson differ according to their ages, and as a result, a statistically significant difference was observed between at least two [$F(4-112) = 3.112, p < 0.05$] age groups with the average of teachers aged 20-25 ($\bar{X}_{20-25 \text{ years}} = 4.06$) average of teachers (\bar{X}_{26-30

years = 4.23), average of teachers aged 31-35 (\bar{X}_{31-35} years = 3.61), average of teachers aged 36-40 (\bar{X}_{36-40} years = 3.81) and the mean of teachers aged 41 and above (\bar{X}_{41} years and above = 4.00). One-Way Analysis of Variance was conducted for independent samples in order to determine whether the perceptions of primary school teachers about the activities in Turkish lessons differ according to their education levels, statistically significant difference [$F(4-112) = 4,948, p < 0.05$] was observed between the teachers with bachelor ($\bar{X}_{\text{Bachelor}} = 4,05$), master ($\bar{X}_{\text{Master}} = 3,89$) and PhD ($\bar{X}_{\text{phd}} = 3,00$) degree. One-Way Analysis of Variance was conducted for independent samples in order to determine whether the perceptions of the primary school teachers about the activities in the Turkish lesson differ according to the grade level they teach, statistically significant difference [$F(3-113) = 3,382, p < 0.05$] was observed between at least two groups of teachers attending 1st grade ($\bar{X}_{1\text{st grade}} = 3,85$), 2nd grade ($\bar{X}_{2\text{nd grade}} = 4,16$), 3rd grade ($\bar{X}_{3\text{rd grade}} = 4,20$) and 4th grade ($\bar{X}_{4\text{th grade}} = 3,83$). In order to determine whether the perceptions of the classroom teachers about the activities in the Turkish lesson differ according to their participation in professional development activities, according to the results of the independent t-test, there was no significant difference [$t(115) = -0.013, p > 0.05$] between the perception averages of the classroom teachers who participated in the professional development activities ($\bar{X} = 4.00$) and the perception averages of the classroom teachers who did not participate ($\bar{X} = 4.01$).

Discussion, Conclusion and Recommendations

Within the scope of the research, the perceptions of classroom teachers about Turkish lesson activities were determined and these perceptions were examined in terms of different variables. In this context, it has been observed that the perception of classroom teachers towards Turkish lesson activities is at a high level. It is thought that the high level of perception of classroom teachers towards Turkish course activities is due to the fact that an activity-based approach was adopted within the framework of the constructivist learning theory in Turkish teaching programs prepared in different years from 2005 to 2019. When the 2019 Turkish curriculum is examined, the teaching approaches and learning activities to be used should be in a way that will improve students' previous learning, correct incorrect learning, attract their interest, make meaningful practices inside and outside the classroom, and that children should actively participate in the learning-teaching process and student stakeholders' responsibility for their own learning. It is emphasized that they should be encouraged (MEB, 2019). Since the prepared text book and work books were prepared based on these approaches of the program, they support the high level of perceptions of classroom teachers towards Turkish lesson activities within the scope of the research. When therelevant literature is examined, it is seen that teachers' perceptions of activities related to different languages within the scope of Turkish lesson are at a high level (Doğu, 2010; Kaya, 2015; Odabaşı, 2007; Şahan, 2017; Şimşek, 2015; Yaylı & Solak, 2014). These results in the literature support the result obtained within the scope of this search.

Classroom teachers' employment in public primary or private primary school, their graduation-degree program and their participation in Professional development activities did not have an effect on their perceptions of activities in the Turkish course. It is thought that the type of institution they work in is not effective on the classroom teachers' perceptions of the activities in the Turkish lesson, due to the high level of perceptions of the teachers towards the activities in general. There is no study confirming this result in therelevant literature. It is thought that the undergraduate program that the classroom teachers graduated from did not affect the perception of the activities because of the fact that teachers who were not a primary school teacher but had been working as classroom teachers for many years. This result shows that the perceptions of teachers who are not a primary school teacher but who work as classroom teachers in Turkish lessons are the same as those who graduated from the primary school teaching undergraduate program. When therelevant literature was examined, no research findings supporting this result were found. However, contrary to this result, it is seen that there are research findings showing that the graduate undergraduate program has an effect on the perception of activities (Özçakmak, 2011; Şahan, 2017). Classroom teachers attend seminars, in-service training, etc. especially on Turkish lessons and generally on teaching profession. Professional development activities were also not effective on their perceptions of activities in the Turkish course. At first sight, it seems that such Professional development activities can have an impact on perception. However, the occurrence of such a

result with in the scope of the study, the quality of the Professional development activities that the classroom teachers participated in, the teachers' own personal characteristics, etc. It is thought to be caused by the reasons.

Classroom teachers' Professional seniority, age, education level and the grade level they teach had an effect on their perception of activities in Turkish lesson. In terms of Professional seniority and age, the significant difference between the ages of 26-30 and 31-35 with classroom teachers with seniority between 1-5 years and 11-15 years. This situation is thought to be due to the fact that classroom teachers are dynamic in the first year and first 15 years of their profession and they have more Professional demands and desires. When therelevant literature was examined, it was seen that the results of their search (Şimşek, 2015; Üner, 2010) were encountered in contrast to the result obtained in the context of Professional seniority, while the result obtained in terms of age was found to be the result of the research (Şahan, 2017). In terms of education level, a significant difference was found between undergraduate and doctoral levels. This situation shows that academic self-improvement has an effect on the perception towards activities. When therelevant literature is examined, it is seen that this situation is the opposite of research results (Şahan, 2017). In the context of the class level at which classroom teachers teach, a significant difference was found between 3rd and 4th grade lecturers. The difference between these grade levels shows that these grade levels have acquired Turkish language skills and teachers focus on activities aimed at gaining the acquisitions in the Turkish curriculum instead of dealing with learning problems. No research has been found that supports this result from therelevant literature.

Based on these results, the number of professional development activities to be organized for classroom teachers in the context of the activity should be increased, classroom teachers with advanced age and seniority should be made conscious about doing activities in their classes, and observation and interview should be done in order to examine the perceptions of classroom teachers about the activities in Turkish lessons in depth. It is recommended to conduct research with qualitative research method.